

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 9. In occasione Deus servat incolumes, qui se non temerè iis ingerunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

§. VIII.

Occasionem temerè adiens labitur.

Ex Scriptura.

Insidiatur in abscondito quasi leo in spelunca sua. Pf. 9. 9. Expectat te, non quarit: discerpet accedentem, devoravit inventum. Quasi leo est scelus, sed in spelunca sua; extrà est lepus. Oliva t. 2. Strom. §. tunc reliquit eum diabolus. Matth. 4. 11.

Qui fodit foveam, incidet in eam; & qui dissipat sepem, mordebit eum columber. Eccl. 10. 8. Hæc pœna justò Dei judicio irrogatur in audaces; qui spontè in pericula incurrunt, Proh temerarium hominem! quid ligonem sumis? quid terram effodies? quid voraginem aperis? Ergo si præceps ruas in barathrum, tibi imputetur. Quid tibi cum sepe? quid vallum subruis? quid parietinas demoliris? an nescis, fieri posse, ut intus lateat serpens? Fernandus in Gen. 2. 9. Sect. 4.

Cor durum habebit male in novissimo; & qui amat periculum, in illo peribit. Eccl. 3. 27. Ne quis ad cordis duritiam in peccatis perveniat, dat consilium; ut peccatorum occasiones, & pericula, fugiantur. Octavian. Tuffo hic.

Quis miserebitur incantatori à serpente percussò? Eccl. 12. 13. Qui casu incidit in aliquod malum, dignus est compassione: at qui sapius monitus, tamen respicere noluit, indignus illà. Magnus Salisburgensis, teste Delrio t. 2. disquis. mag. q. 13. cum vi incantationis multos serpentes in unam foveam coegisset; tandem abingenti uno, anno profiliente necatus est. Huic, inquit Ecclesiasticus, nemo miserebitur, quia cum serpentibus agit: amasti periculum, quid mirum, si in eo periisti. Id. hic.

Orate, nè intretis in tentationem. Luc. 22. 40. Tentatio flammæ comparatur. Eccl. 5. 1. 6. à pressurâ flamma, qua circumdedit me. Ut docere: non nocere tentationem, nisi iis, qui se conjecerunt in eam. Urit fornax, si te in eam projicias: si in eam injiciaris, solatium habebis, & roris & luminis. Id tibi restantur pueri tres roscidi in fornace. Injedi fuerunt; non se immiserunt. Dan. 3. 21. l. 13. Strom. hic.

Leo rugiens circuit, quarens, quem devoret. 1. Pet. 5. 8. Dices: dæmon leo est, quis non pavebit? sed heus tu: leo iste non legitur irruere in caulas, deinde oves lacerare; sed circuit quarens &c. Ergo si ovis se intra sepeum teneat; tuta erit. Nè foras exeat, nè jugulum offerat, nè leonem in se invitet. Rugit leo, circuit, quarit; hoc tantùm potest: non vi comprehendit; sed fortè invenit; imò accipit se ultrò offerentem. Fernandus in Gen. 3. Sect. 12.

Exempla.

Vidit igitur mulier & tulit. Gen. 3. 6. Eva coram angue stetit infracta; pomò abstulit, quamdiu alloquò tantùm Sathanae fructus colorabatur: obtruserat enim se serpens mulieri; non illa ad serpentem accesserat. Tum ceci-

dit, cum in arborem coniectis oculis manus extendit. Oliva D. I. Quadr.

Capitur Samson; sed in sinu dormit insidiantis. Judic. 16. 19. Oliva l. 12. Strom. §. Quam tu pecussisti. Pf. 3. 8.

Viditque mulierem &c. 2. Reg. 11. 2. Egredus est vir spurius de castris &c. 1. Reg. 17. 4. Felix lucta, in qua hostem non quarimus, sed obvium habemus. Vel gigantem inermis, & pene puer David dejecit; non tam suo robore, sed hostis temeritate. Exhibat enim monstrum è castris, & Israel provocabat; & ideo solâ fundâ prostratus, qui refugientibus prælium occurrebat. At qui gigantem vicit inermis, à femina victus est post victorias, nimirum ibi discrimen illi advenerat; hic ipse ad discrimen accessit. Et nè putes, hic casum, ibi triumphum, partum esse, quòd durius sit luctari cum femina, quam gigante: recordare Davidis regressum à pugna. Obvios habuit choros puellarum blanditientium sibi, suumque illi triumphum laudantium. Et tamen adolecens victor, triumphator, ex faminis ornatissimis, seque unum miscentibus, & amantibus, nullam redamavit, nullam concupivit. At ætate grandævus, curis distentus, virtute robustior; solitarius ambulans in solario, vix mulierem unam vidit, & corruit. Itane? qui virginum phalanges salientes inter tympana, & plausus, nè, respexit quidem; uxorem militis videt, nè quidem se videntem; & mœcatur. Nimirum ibi feminae occurrerant, hic ipse occurrit femina: Ibi discrimen incurrit & elisit; hic accessit, & perit. Non despera de triumpho, si te impudicitia conveniat; noli triumpho confidere, si tu impudicitiam accerfas. Oliva t. 2. Strom. §. Tunc reliquit eum diabolus.

Petrus autem sequebatur eum usque in atrium principis Sacerdotum. Matth. 26. 58. Incidit in mulierem &c. fragilitas casus erat. Judas non incidit in occasionem, sed ipse ad principem ivit, scelestum sanxit pactum. Ambros. de negat. Petri: slevit, quare slevit? quia culpa irrepit ei: doluit, & slevit, quia erravit ut homo. Naxera in Jos. 16. §. 12.

Qui etiam despoliaverunt eum. Luc. 10. 30. Illud etiam vox est, copulativa, quæ præcessisse designat savitiam; cum tamen barbaries suum initium fecerit à denudatione. Nisi fortè ærumna gravissima æstimatur, imò calamitatum omnium origo, incurrisse in scarios. Vix enim effugies, si in peccandi occasionem incideris. Oliva l. 13. Strom. Luc. 10. 30

§. IX.

In occasione Deus servat incolumes, qui non temerè se ingerunt.

Relictò in manu ejus palliò, fugit, & egredus est foras. Gen. 39. 12. Juvenis pulcher, captivus, servus Joseph evasit dominæ suæ blanditias, & minas. Quantum discrimen! juvenem esse; & à femina tentari: servum esse; & rogari à domina: voluptatem offerri; & mortem eligi: pallium dimittere; & compedes incurere! Secura fuit de victoria callitas, quæ libidinis congressum non quaesierat, at offende-

offenderat. Oliva t. 2. Strom. §. Matth. 4. tunc reliquit eum diabolus &c.

Catulus leonis occurrit ei. Judic. 14. 5. Samsoni occurrens leo non vitam abstulit, sed triumphum, & delicias peperit. Et tu eris Samsoni occurrens, sed illud tibi. Idib.

Præoccupaverunt me laquei mortis. Pl. 17. 6. Quid inde? in tribulatione mea invocavi Dominum. v. 7. Si laquei præoccupant, nihil timendum. Omnia timenda, & vae nobis, si eos præoccupemus. Oliva l. 12. Strom. §. quoniam tu percussisti omnes &c.

Tu es refugium meum à tribulatione, quæ circumdedit me. Pl. 31. 7. Si te hostis circumvenit, habes, à quo juvère: diripiére; si hostem provocas, aut irrites. Id. Dom. 1. Quadr.

Deus refugium nostrum, & virtus. Pl. 45. 2. S. Basilus hic: & refugium, & virtutem, rectè dixit; ut ostenderet, quod aliquando fugiendo, aliquando stando, & pugnando, vincimus. Refugium est Deus fugientibus periculum; virtus in occasione fortuita, non quaesita, pugnantibus. Pinna Ethol. 108. Ubi cernitur mirabilis ordo. Deus nimirum suis Fidelibus primò refugium est, deinde virtus. Primò fugientes, ac timentes, recipit, & fovet; deinde pugnantes cuetur, & adjuvat. Præterea, quod hic advertit S. Chrysof. fugientes, & resistentes, stantesque, vincimus; duoque nobis expetuntur: scilicet & declinare, & contendere, Ità ille. Perpende quoque ultima ver-

ba Davidis: Deus enim certum, & abundans nobis suum pollicetur auxilium; non quidem in quocunque tribulationum genere constitutis; sed in iis, quæ nos invenerunt; non autem in iis, quas nos ipsi ultrò quaerimus, & invenimus; & in quas scientes, & volentes, animus; ubi tamen sufficiens nunquam deest. Fernandus in Gen. 2. 9.

Non illi exulsi sunt, qui in fornacem coniecti; illi periére, qui ultrò eam accesserè. Dan. 3. 48. 49. Oliva t. 2. Strom. §. tunc reliquit eum &c.

Tunc reliquit eum diabolus. Matth. 4. 11. Vicit Christus; sed in eremo: ut discas timendos non esse adversarii conatus, & dolos; si ad nos ille accesserit: metuendos verò, si ad eum nos stolidè accedamus. Et accedens tentator &c. quia accessit, etiam recessit. Oliva t. 2. Strom. §. eodem. hic.

Scriptum est enim: quia Angelis suis &c. Matth. 4. 6. S. Bernardus f. 14. in Pl. 90. quid maligne angelis mandavit Deus? nempe quod in Psalmo sequitur: *ut custodiant in omnibus viis tuis;* nunquid in præcipitiis? Qualis via hæc, de pinnaculo templi mittere se deorsum? non est via hæc, sed ruina, & si via; tua est, non illius. Sic Deus, & Angeli, custodiunt nos in viis, & occasionebus, quas evitare non possumus; aut boni causâ opus habemus adire: non itè, in quibus periculis nos ultro versamur. Barradius t. 2. l. 2. c. 1. hic D. 1. Quadr.

TITULUS V. OCULI.

§. I.

Laudes.

Oculi tui columbarum. Cant. 1. 14. Quoties sponsam laudat, dum ad particularia membra laudanda descendit, semper ab oculorum laude incipit. de Ponte hic Exh. 11.

Carcer est totum corpus tenebroso inhorrescens situ, nisi oculorum illuminetur aspectu. Quod ergo sol, & luna, in cælo; hoc sunt oculi in homine S. Ambros. hexam. l. 6. c. 9.

Quid mirum, si vultus hominis absque oculis deformis est; quando ipsum cælum sine sole non habet suum decorem. Tristes sine sole dies ducimus; noctes sine lunâ non placent: ipsi enim sunt quidam Mundi oculi, S. Ambros. l. de Noe & arca c. 7.

Quod sol in Mundo, hoc oculus in corpore. S. Basil. Seleuc. or. in duos Evang. cæcos.

Quod mens in animo est, id oculus in corpore. Philo lib. de Mundi opif.

Quæcunque in nobis sunt, divinæ sunt sapientiæ indicium: multo magis oculus, qui totum corpus gubernat, ac regit. oculus ornat non os tantum, sed totum corpus. Oculus lucerna est omnium membrorum: quod enim sol Mundo, hoc oculus corpori. S. Chrysof. hom. 55. in Joan.

Polyanth. Sacr. Tom. II,

§. II.

Oculus periculosum membrum.

Vidit mulier, quod bonum esset lignum ad vescendum. Gen. 3. 6. Validior ad proculcandam legem spe potiundæ divinitatis, alioquoque serpentis, coniectus oculorum fuit: quò donec mulier abstinuit, jejunavit; quò ubi abusa est, capta est. Oliva l. 1. Strom. §. qui viderit mulierem &c. Summè cavendum est, quid homo in corde revolvat: quia omne malum intrat per sensus, & cogitatus: unde ille est janitor diaboli, scilicet oculus, & malus cogitatus; qui introducit bestias Inferni, quæ animas vastant. S. Thom. Aqu. in Gen. c. 3. Ego certè, qui jam senex sum, anis faciem rugis exaratam, ac lippientem, oculorum fluminibus madidam, securus intueor, licenter attendo: à virginibus autem, & fucatis, sic oculos, tanquam pueros ab igne, custodio. B. Petr. Dam. de sel. 7. ep. 18. Sanctus Cardinalis, licet flagellis aliudis carnem domuerit, & jejuniis? adhuc tamen formosas intueri veretur; & sibi timet ab oculis. Alvarez in Gen. 39. Illustr. 93.

Azyma comedetis septem diebus; & non apparebit apud te aliquid fermentatum. Ex. 13. 7. Cur prohibetur fermentati conspectus? Tanta est connexio inter oculorum visum,

E e sum,